

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

FONNFJELLET VARDE

Kommune:

5034/Meråker

Gnr/bnr:

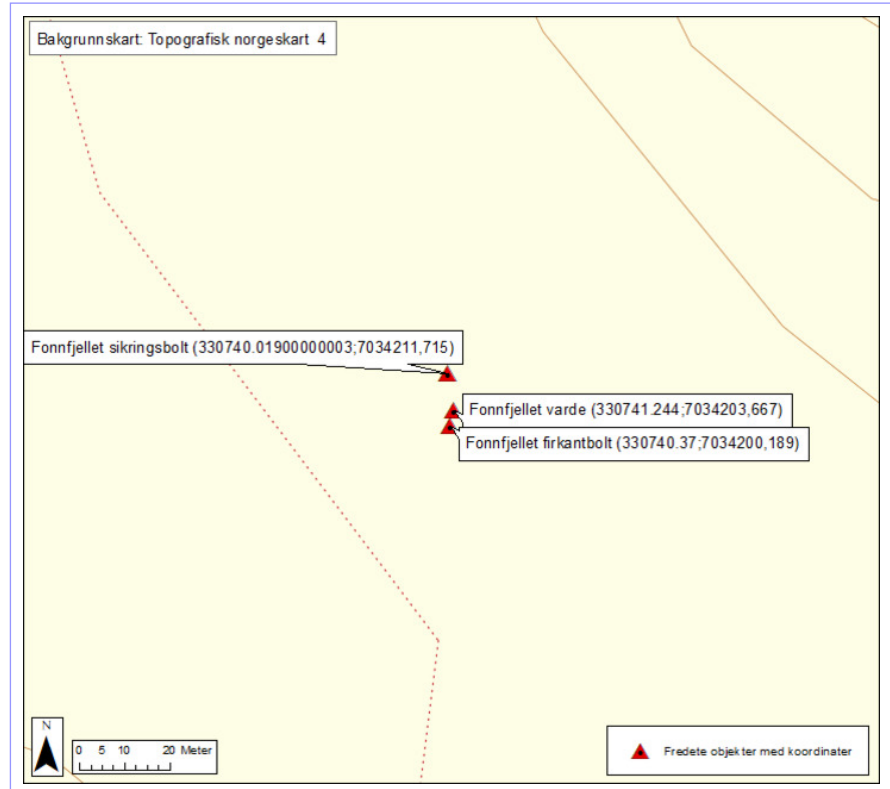
49/1

AskeladdenID:

244466

**Referanse til
landsverneplan:**

Kompleks 9903313

Omfang fredning

Navn	Oppført		Gnr/bnr	Omfang
•Fonnfjellet firkantbolt	1955	Se koord	49/1	Utomhus
•Fonnfjellet sikringsbolt	1955	Se koord	49/1	Utomhus
•Fonnfjellet varde	1955	Se koord	49/1	Utomhus

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

Fredning kompleks

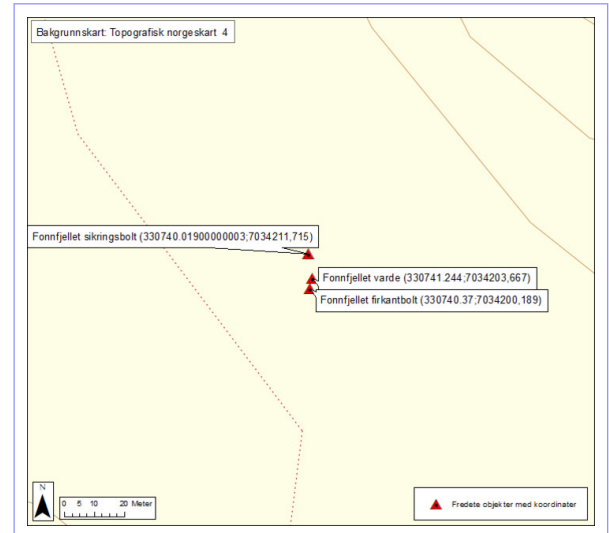
- Omfang:** Fredningen omfatter en varde, en firkantbolt og en sikringsbolt. Fredningen inkluderer hovedelementer som konstruksjon, form og materialbruk. Varden er firkantet og ble målt i 2008 til: Sidekant mot N 1,46 m, mot Ø 1,35 m, mot S 1,45 m, mot V 1,37 m og høyde: 1,75 m opp til rektangulær kant. Ca. 0,4 m med løse steiner over kanten.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Fonnfjellet varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Fonnfjellet varde er et viktig trigonometrisk punkt brukt i kartlegging og oppmåling av Norge siden 1783/1784, og er blant de eldste vi har i Norge. Varden har vært brukt i mange oppmålinger siden det, og varden har blitt gjenoppbygget flere ganger. Fonnfjellet varde er et førsteordenspunkt i det landsdekkende førsteordensnettet.
- Førsteordensnettet skulle danne grunnlag for all oppmåling i ulik målestokk i Norge. Det består av flere hundre punkt med siktlinjer til hverandre. I nettet måler man lange avstander meget nøyaktig ved hjelp av triangulering, som er avstandsmåling ved hjelp av kjente lengder og vinkler i trekkanter. Førsteordensnettet ble erstattet av det moderne stamnettet, som ble målt opp med GPS-teknologi mellom 1994-1997.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

FONNFJELLET FIRKANTBOLT - KartverksID: H24T0021

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	49/1
Oppført:	1955
AskeladdenID:	244466-2
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903805 Kompleks 9903313

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter en firkantbolt.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Fonnfjellet varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

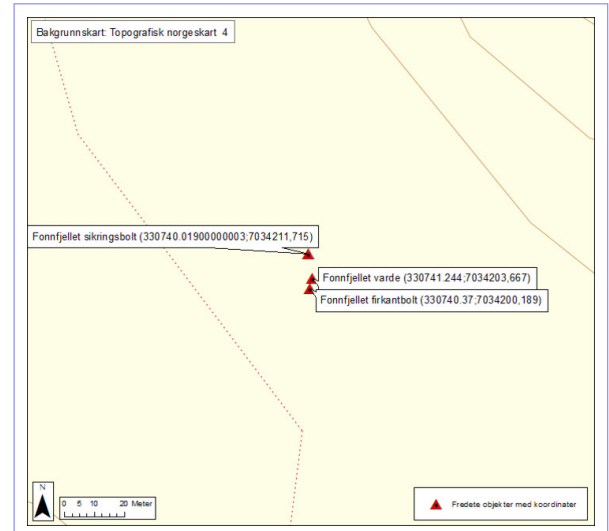
Begrunnelse: Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. En bolt der koordinater er bestemt eller planlagt bestemt i et geodetisk system, kalles fastmerke.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

FONNFJELLET SIKRINGSBOLT - KartverksID: H24T0021

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	49/1
Oppført:	1955
AskeladdenID:	244466-3
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903806 Kompleks 9903313

Fredning enkeltminne

Omfang: Fredningen omfatter en sikringsbolt.

Formål: Formålet med fredningen er å bevare Fonnfjellet varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.

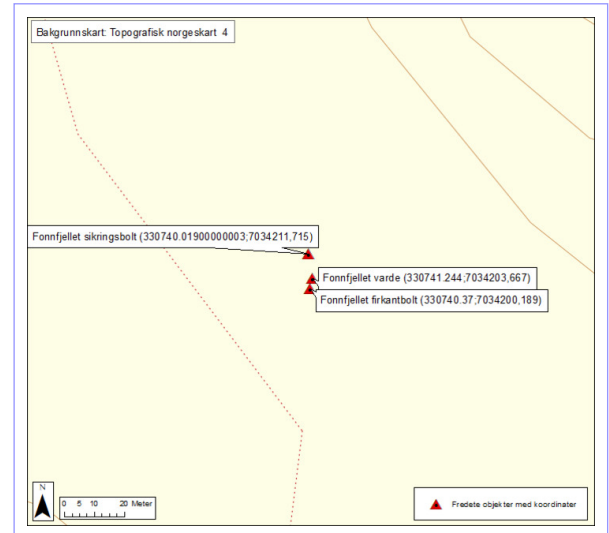
Begrunnelse: Under målearbeid ble bolter brukt som fastmerke. Ved mange varder ble det satt ned såkalt sikringsbolter. Det var bolter som kunne brukes dersom sentrumsbolten av en eller annen grunn ble fjernet. En sikringsbolt kunne også brukes ved innmåling av selve varden.

Forskrift om fredning av statens kulturhistoriske eiendommer

Kapittel 28 - Fredete eiendommer i landsverneplan for Statens Kartverk

FONNFJELLET VARDE - KartverksID: H24T0021

Bygningsnr:	Se koord
Gnr/bnr:	49/1
Oppført:	1955
AskeladdenID:	244466-1
Referanse i landsverneplanen:	Bygning 9903749 Kompleks 9903313

Fredning enkeltminne

- Omfang:** Fredningen omfatter en varde.
Varden er firkantet og ble målt i 2008 til: Sidekant mot N 1,46 m, mot Ø 1,35 m, mot S 1,45 m, mot V 1,37 m og høyde: 1,75 m opp til rektangulær kant. Ca. 0,4 m med løse steiner over kanten.
- Formål:** Formålet med fredningen er å bevare Fonnfjellet varde som et kulturminne representativt for den statlige oppmåling av Norge. Formålet er å sikre bevaring av elementer knyttet til vardens opprinnelige funksjon.
- Begrunnelse:** Varder ble bygget på trigonometriske punkter og hadde en viktig funksjon som siktemerker ved oppmåling. Fra midten av 1800-tallet ble det vanlig å markere vardens sentrum med en bolt, før byggingen av varden startet.